

Dosarul nr. 2ra-1779/2020
2ra-113/2021

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești (jud: R. Moșneguțu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

3 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „General Asigurări” împotriva lui Anton Strătilă cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirilor de asigurare și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 9 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 octombrie 2019, SA „General Asigurări” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anton Strătilă cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirilor de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 29 octombrie 2018, ora 18:20 în mun. Chișinău, str. Muncești 402, Anton Strătilă, conducând automobilul de model „Dacia Logan”, nr. înmatriculare XXXXX, nu a manifestat prudență în trafic, nerespectând distanța față de automobilul precedent, la frânare bruscă a tamponat din spate automobilul de model „Suzuki”, nr. înmatriculare XXXXX condus de Polina Eni. Astfel, Anton Strătilă la 29 octombrie 2018 a comis o contravenție prevăzută de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional, prin ignorarea pct. 45 alin. (1), (2), pct. 49 din Regulamentul Circulației Rutiere. Vina acestuia a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 04548206 din 29 octombrie 2018.

În cadrul cauzei contravenționale de către agentul constator au fost întreprinse mai multe măsuri de cercetare a circumstanțelor producerii accidentului rutier. Una din aceste măsuri a fost testarea alcoolscoptică a conducătorilor auto implicate în accidental rutier.

Astfel, s-a constatat că Strătilă Anton a condus autovehiculul în stare de ebrietate alcoolică, având concentrația de alcool în aerul expirat de 0,95 mg/l, fapt confirmat prin procesul-verbal din 29 octombrie 2018.

A menționat că automobilul de model „Dacia Logan”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de pârât a fost asigurat RCA de SA „General Asigurări”, fapt confirmat prin polița de asigurare nr. RCAI-003710309 din 10 ianuarie 2018.

Reclamanta a notat că la 01 noiembrie 2018 în adresa reclamantei, persoana păgubită a depus cerere, prin care a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirilor. Cererea fiind înregistrată cu nr. 1465-18-RCA, tot cu acest număr a fost deschis și dosarul de daună.

În adresa reclamantei, la aceeași data, persoana păgubită a adresat o cerere, prin care a solicitat modificarea locului și orei de examinare a autovehiculului, și anume a solicitat ca examinarea să fie efectuată la Centrul de deservire tehnică al dealerului autorizat „DAAC-Auto” SRL din mun. Chișinău, str. Petricani 17, în legătură cu faptul că automobilul de model „Suzuki” implicat în accidentul rutier din 29 octombrie 2018 se afla în perioada de garanție până la 25 noiembrie 2018.

La 05 noiembrie 2018, ora 11:00, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 1465-18-RCA cu participarea persoanei păgubite, necătfind la faptul că persoana vinovată de comiterea accidentului rutier a fost înștiințată în modul respectiv, dar nu a dat curs invitației.

În baza procesului-verbal de constatare a daunelor la data de 07 noiembrie 2018 în adresa reclamantei a parvenit factura de plată din partea „DAAC-Hermes” SA nr. SPT0038122 în sumă de 99 831 de lei.

SA „General Asigurări” a achitat persoanei păgubite despăgubire de asigurare. Astfel în urma accidentului rutier cu implicarea lui Strătilă Anton, a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 99 831 de lei, achitat integral persoanei păgubite de către compania de asigurări, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 3567 din 26 noiembrie 2018.

A mai indicat că în adresa pârâtului a fost expediată o scrisoare, prin care ultimului i-a fost solicitat să se prezinte la sediul reclamantei, pentru a prezenta careva acte printre care și permisul de conducere, solicitare care a rămas fără răspuns.

La 29 noiembrie 2018 în adresa pârâtului a fost expediată somația nr. 2678-2018, prin care i-a fost acordat ultimului un termen de 15 zile pentru a se prezenta la sediul companiei de asigurări în vederea încheierii unei tranzacții cu posibilitatea achitării sumei prejudiciului material în rate. Deoarece pârâtul nu s-a prezentat, nu a răspuns la somația expediată, nu a achitat în termenul solicitat suma prejudiciului material, acesta se află în întârziere și este obligat să achite o dobândă de întârziere, ce constituie 9 114 lei ($99831 \text{ lei} \times 215 \text{ zile} / 365 \text{ zile} / 100 = 9 114 \text{ lei}$).

Reclamanta a mai menționat că la înaintarea prezentei acțiuni au fost suportate cheltuieli sub formă de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 3 269 de lei și 7 500 de lei ce constituie onorariul avocatului.

A solicitat încasarea din contul lui Strătilă Anton în beneficiul SA „General Asigurări” a sumei de 99 831 de lei, cu titlu de prejudiciu, a sumei de 9 114 lei, cu titlu de dobânzi de întârziere și a cheltuielilor de judecată în mărime de 10 769 de lei.

Prin hotărârea din 9 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat din contul lui Strătilă Anton în beneficiul SA „General Asigurări” cu titlul de despăgubire de asigurare suma de 99 831 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere suma de 9 114 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 3 269 de lei, ce constituie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și cheltuielile de transport și asistență juridică în mărime de 4 500 de lei, iar în total suma de 116 714 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 03 ianuarie 2020, SA „General Asigurări” a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii în latura încasării cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 9 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de SA „General Asigurări” și s-a menținut hotărârea din 9 decembrie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești.

Pentru a decide astfel, Colegiul a remarcat că instanța de fond în mod întemeiat a dispus spre încasare de la Strătilă Anton în beneficiul SA „General Asigurări” a sumei de 4500 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Or, în conformitate cu art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de apel a menționat că pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/ obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

De altfel, instanța a specificat că prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaților, avocaților li s-a recomandat să stabilească tarife orare sau fixe proprii, care să fie practicate constant pe parcursul anumitor perioade de timp. În cazul în care se optează pentru un tarif orar, avocații vor ține evidența strictă a timpului și vor prezenta clienților rapoarte privind numărul de ore lucrate. Rapoartele vor conține o descriere a acțiunilor de asistență juridică întreprinse de avocat, precum evidența timpului de lucru aferent. Un model de raport se conține în Anexa 1. Iar, în cazul în care se optează pentru tarife fixe, avocații vor coordona cu clienții mărimea acestora pentru fiecare acțiune în parte. Un exemplu de abordare a opțiunii tarifelor fixe este prezentat în Anexa 2.

Astfel, Colegiul a conchis că instanța de fond just a considerat că la caz este întemeiată parțial pretenția reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4 500 de lei, or suma de 7 500 de lei este exagerată.

Totodată, a menționat că prima instanță corect a relatat faptul că reieșind din necesitatea și rezonabilitatea cheltuielilor suportate de reclamant în legătură cu asistența juridică acordată acestuia de către avocatul Gubceac Dmitrii, suma de 7 500 de lei este exagerată în raport cu munca prestată. Or, contând de complexitatea cauzei, timpul și munca depusă de avocatul Gubceac Dmitrii la examinarea cauzei, faptul participării acestuia doar la o ședință judiciară, instanța de fond just a considerat că serviciul prestat de avocat la examinarea prezentei cauze nu justifică compensarea integrală a sumei în mărime de 7 500 de lei.

Mai mult, Colegiul nu putut reține argumentul avocatului Gubceac Dmitrii, în interesele apelantei SA „General Asigurări”, precum că dacă intimatul în speță reacționa cu bună-credință la pretenția nr. 2678-2018 din 29 noiembrie 2018, se prezenta la sediul apelantei, ducea cu ultimul convorbiri în privința soluționării litigiului amiabil, atunci apelanta nu era obligată să antreneze în caz, un specialist avocat.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

La 3 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SA „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 9 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei și hotărârii cu adoptarea unei noi hotărâri în parte de admitere integrală a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 9 iunie 2020 și a expedit-o participanților la proces la 6 iulie 2020 (f.d. 122), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 3 septembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 2 decembrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 145), or, până la data examinării recursului careva referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „General Asigurări”, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac, împotriva deciziei din 9 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat